C U R T E A D E A P E L B Ă L Ţ I

Dosarul nr.4r-243/2024

Instanţa de fond: Judecătoria Drochia
sediul Central
Judecător: R.Chistruga

D E C I Z I E
ÎN NUMELE LEGII

26 aprilie anul 2024 municipiul Bălţi

Colegiul penal al Curţii de Apel Bălţi

Având în componenţa sa:
Preşedintele şedinţei de judecată Rotaru Ala
Judecătorii: Burdeniuc Ruslana, Pușca Dumitru

A judecat în ordine de recurs recursul declarat de către Gumeniuc Andrei împotriva hotărârii Judecătoriei Drochia sediul Central din 22.02.2024 în cauza contravenţională în baza art.228 al.1, art.228 al.2 Cod Contravențional al RM în privința lui

Gumeniuc Andrei, IDNP *****, născut la *****, domiciliat *****

După expunerea esenţei cauzei de către judecătorul-raportor, ţinând cont de argumentele invocate în recurs în raport cu materialele cauzei şi prevederile legii în vigoare, Colegiul penal

C O N S T A T Ă :

Prin hotărârea Judecătoriei Drochia sediul Central din 22.02.2024 a fost respinsă contestaţia depusă de Gumeniuc Andrei, fiind menţinute fără modificări procesul-verbal și decizia agentului constatator din cadrul IP Drochia, Chilari Nicolai din 16.09.2023 întocmite în privința lui Gumeniuc Andrei în comiterea contravenției prevăzute de art. 228 alin. (1) și art. 228 alin. (2) Cod contravențional al RM.

Împotriva hotărârii instanței de fond a declarat recurs Gumeniuc Andrei, care în motivare invocă că cu hotărârea dată nu este de acord, o consideră neîntemeiată din următoarele considerente:

-Eu, Gumeniuc Andrei, sunt cetăţean al Ucrainei, până recent am locuit acolo. În legătură cu acţiunile militare am fost nevoit să mă întorc în Moldova și să mă angajez în *****, transportarea pasagerilor.

-Colegii din Drochia mi-au declarat, în caz de voi fi stopat de colaboratorii de poliţie, de fiece dată va trebui să le ofer mită în mărime de 50 lei.

-Darea de mită contravine convingerilor mele. La data de 15 septembrie 2023 în or.Drochia în privinţa mea a fost întocmit următorul proces-verbal.

-A doua zi, în acelaşi loc, pe numele meu au fost întocmite încă două procese-verbale. Colaboratorul de poliţie Chilari Nicolai, care a întocmit aceste două procese-verbale, politicos mi-a sugerat să mă concediez de la acest serviciu, în caz contrar procese-verbale pe numele meu vor fi întocmite în fiece zi.
-La data de 21 septembrie 2023, fiind nevoit să mă apar de atacurile poliţiştilor (corupţi), am fost nevoit să apelez la judecătoria Drochia cu plângere privind apărarea drepturilor mele şi libertăţilor.
-La data de 22 februarie 2024 judecătorul Rodica Chistruga a emis hotărîrea, în care eu am fost recunoscut vinovat în comiterea unui şir de contravenţii. Eu afirm că această hotărire este injustă, întocmită în bază de minciuni, falsuri, manipulări şi conjecturi, cu încălcări grave ale legislaţiei în vigoare şi a normelor dreptului internaţional. Voi enumera unele circumstanţe.
-În punctul 1 al hotărîrii judecătorul afirmă, că la data de 16.09.2023 de către agentul constatator din cadrul IP Drochia, Chilari Nicolai a fost întocmit procesul-verbal nr. MA105940292. Este un neadevăr şi nu corespunde realităţii, şi anume, Chilari Nicolai a întocmit două procese-verbale: MAI05940292 şi MAI05940293.
-În şedinţa de judecată, după ce am luat act de materialele cauzei, eu am declarat judecătoarei Rodica Chistruga despre faptul, că în dosar lipsesc acte, care eu le-am anexat la contestaţia mea, şi anume procesul-verbal MAI05940293. La cele declarate de mine judecătoarea nu a reacţionat, prin ce a dat de înţeles că este implicată în falsificarea materialelor dosarului. Reiterez, că m-am adresat în instanţă cu o singură plângere privind recunoaşterea proceselor-verbale MAI05940292 şi MA105940293 ilegale (reieşind din cele expuse anexez repetat copia procesului-verbal MA105940293 la recurs, ce a fost nimicită).
-În punctul 4.1 a hotârîrii se spune, că conduceam mijlocul de transport cu nr. înm. *****, la care suspensia din spate este reutilată, fiind montate adăugător arcuri (risoare) contrar normelor tehnice. La aceste afirmări voiesc să declar următoarele: automobilul cu nr.înm.***** aparţine companiei «Iurtol Trans», unde activez ca conducător auto, dar nu mecanic. Şi nu am dreptul de a interveni în reutilarea acestui vehicul, nu am făcut-o. Anexez la recurs copia foii de parcurs seria DAA nr.50093248 din 16 septembrie 2023 cu ştampilă şi semnătura mecanicului, confirmarea că automobilul cu nr. înm. ***** este utilizabil şi corespunde tuturor normelor tehnice. Iar afirmaţia judecătorului care susţine contrariul este pur şi simplu manipulatoare.
-În punctul 5 se spune, că eu sunt cetăţean RM, permanent locuind pe teritoriul ei, eram pe măsură să înţeleg acuzaţiile aduse. Această afirmaţie a judecătorului este bazată pe presupunerile ei şi nu are nimic comun cu realitatea, importanţa garantării dreptului unei persoane la un interpret a fost subliniată în mod repetat în hotărârile CEDO. (hot.din 28.11.1978 Luedicke, Beikacem şi Koc c. Germaniei din 19.12.1989 Kamazinschi c. Austriei din 30.05.1980 Artika e. Italiei). Notă: de către CEDO a tost examinată plângerea mea nr. 16982/19 şi în prezent a fost recunoscută întemeiată. Necătând la ameninţările poliţiştilor cu răfuială fizică pe care le primesc prin SMS la telefon, declar eu nu mă voi opri.
-Rodica Chistruga cu neruşinare în hotărîre a încălcat normele legislaţiei în vigoare, a art.44 Codului Contravenţional RM.
-Din motivul că nu am fost asigurat cu traducător, nu am semnat procesele-verbale menţionate supra. Agentul constatator intenţionat a încălcat art.443 (6) CC. Nu a atras nici un martor, care ar fi semnat.
-Solicitând casarea hotărârii, a recunoaşte ambele procese-verbale din 16 septembrie 2023 MAI05940292 şi MAI05940293 nule şi de anulat, a recunoaşte cererea de recuzare a judecătoarei Rodica Chistruga pe cauza dată întemeiată.

Colegiul penal indică, că potrivit prevederilor art.471 alin.(1) Cod Contravențional al RM, recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezenţa părţilor.

Potrivit prevederilor art.471 alin.(2) Cod Contravențional al RM, se dispune comunicarea părţilor la proces despre data examinării recursului, cu acordarea dreptului de depunere a referinţei.

Respectând principiul contradictorialității, instanța de recurs a fixat data examinării recursului şi a dispus să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței, la caz referință nu a parvenit.

Verificând argumentele invocate în recurs, şi studiind materialele cauzei, Colegiul penal consideră că recursul urmează a fi admis, cu casarea hotărârii atacate, cu pronunțarea unei noi hotărâri, cu încetarea procesului contravențional, pe motivul nulității procesului-verbal cu privire la contravenție, reieşind din următoarele considerente.

Soluţia instanţei de recurs se bazează pe prevederile art.473 al.1 p.2 lit.b Cod Contravenţional al RM, potrivit căruia se reglementează, că după examinarea recursului, instanţa de recurs adoptă una dintre următoarele decizii: 2) admite recursul, casând hotărârea atacată, parţial sau integral, şi adoptă una dintre următoarele soluţii: b) rejudecă cauza cu adoptarea unei noi hotărâri, însă fără a înrăutăți situația contravenientului.

Colegiul penal ține cont de prevederile art.466 CC RM, care indică temeiurile prevăzute expres pentru atacarea hotărârile judecătoreşti pentru a se repara erorile de drept, printre care inclusiv:

d) hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluţia ori motivarea soluţiei contrazice dispozitivul hotărîrii sau acesta este expus neclar, sau dispozitivul hotărîrii redactate nu corespunde dispozitivului pronunţat după deliberare.

Colegiul penal menționează şi prevederile art.470 al.3 CPP RM, potrivit căruia se reglementează, că instanţa de recurs judecă recursul în limitele temeiurilor pentru recurs, având dreptul, în afara temeiurilor invocate şi cererilor formulate de recurent, să examineze şi alte temeiuri fără a agrava situaţia contravenientului.

La adoptarea soluţiei instanţa de recurs se conduce şi de prevederile art.394 al.4 CC RM, potrivit căruia se indică, că judecarea cauzei în şedinţă judiciară va fi argumentată şi efectuată cu respectarea tuturor regulilor de procedură judiciară.

Colegiul penal constată că instanţa de fond la examinarea cauzei contravenţionale în privinţa lui Gumeniuc Andrei în baza art.228 al.1, art. 228 al.2 CC RM nu a respectat normele procesuale şi nu a ţinut cont de problemele ce urmează a fi rezolvate la adoptarea hotărârii contravenţionale, hotărârea atacată fiind motivată superficial, fără a ține cont de faptul că procesul-verbal cu privire la contravenție nu a fost semnat de Gumeniuc Andrei și nu este certificat faptul dat prin semnătura unui martor, chestiune invocată de Gumeniuc Andrei în contestația depusă, ca rezultat instanța de fond prematur a ajuns la concluzia adoptată privind respingerea contestației înaintate de către Gumeniuc Andrei.

Soluţia Colegiului penal rezultă din examinarea superficială şi neobiectivă de către instanţa de fond a materialelor cauzei contravenţionale, fără a se ţine cont de dispoziţiile art.458 CC RM ce se referă la verificarea tuturor circumstanţelor de fapt a cauzei şi stabilirea aspectelor de drept, care prevăd obligaţia instanţei de a determina problemele ce urmează a fi soluţionate la adoptarea hotărârii contravenţionale, care nu au fost realizate, de prevederile art. 443 al.5, 6 Cod Contravențional al RM, fără a ţine cont de argumentele invocate în contestație și fără a le respinge motivat.

În sensul dat Colegiul penal tine să indice prevederile art.462 al.1 CC RM, potrivit căruia se reglementează, că hotărîrea judecătorească trebuie să fie legală, întemeiată şi motivată.

Astfel, examinând contestaţia înaintată în raport cu materialele cauzei, instanţa de fond a indicat, că la data de 16.09.2023 de către agentul constatator din cadrul IP Drochia, Chilari Nicolai a fost întocmit procesul-verbal nr. MAI05940292 cu privire la contravenţia prevăzută de art.228 alin.(1) și art.228 alin.(2) Cod contravențional al RM pentru faptul că, Gumeniuc Andrei pe data de 16.09.2023 la orele 08.55, deplasîndu-se pe traseul R12-R7, Drochia, conducea automobilul de model „Mercedes 312D" cu nr. înm. *****, la care suspensia din spate este reutilată, fiind montate adăugător arcuri (risoare) contrar normelor tehnice, fără autorizația de rigoare, totodată parbrizul din față este cu fisuri, prin ce a ignorat prevederile pct.121 lit.a), pct.122 lit.b) al Regulamentului Circulației Rutiere.

Prin decizia agentului constatator din cadrul IP Drochia, Chilari Nicolai, adoptată la data de 16.09.2023, Gumeniuc Andrei a fost sancţionat pentru săvîrşirea faptei contravenţionale prevăzute de art.228 alin.(1) Cod contravențional al RM la o amendă în mărime de 12 u.c., echivalent cu 600 lei și pentru săvîrşirea faptei contravenţionale prevăzute de art. 228 alin. (2) Cod contravențional al RM la o amendă în mărime de 6 u.c, echivalent cu 300 lei, cu aplicarea a 3 puncte de penalizare.

La data de 22.09.2023 Gumeniuc Andrei a contestat procesul-verbal și decizia agentului constatator din cadrul IP Drochia, Chilari Nicolai, adoptată la data de 16.09.2023.

În motivarea contestaţiei contravenientul Gumeniuc Andrei a menționat că nu este de acord cu procesul-verbal cu privire la contravenție deoarece agentul constatator nu l-a asigurat cu interpret, el necunoscînd limba romînă și cu apărător, au fost încălcate prevederile art.44, 443 al.1, 3,5 CC RM.

Procesului-verbal cu privire la contravenție, fiind întocmit de un organ al statului aflat în exercițiul funcțiunii, trebuie să i se recunoască valoarea probatorie sub aspectul constatării stării de fapt, ca efect al triplei prezumții de autenticitate, veridicitate și legalitate. În acest sens este de menționat că, în jurisprudența CEDO s-a reținut în mod constant că prezumțiile nu sunt, în principiu, contrare Convenției. În așa mod, Curtea a constatat anterior că prezumțiile de fapt și de drept se regăsesc în orice sistem de drept. În principiu, Convenția nu derogă de la acestea, însă în materie penală obligă statele contractante să nu depășească un anumit prag. În special, articolul 6 § 2 impune statelor să aibă în vedere aceste prezumții, aceasta în limite rezonabile, ținând cont de gravitatea faptelor și păstrând dreptul la apărare (Salabiaku împotriva Franței, hotărârea din 7 octombrie 1988, seria A, nr. 141-A, pag. 15, pct. 28; Telfner împotriva Austriei, nr. 33501/96, pct. 16, 20 martie 2001).

Referitor la procesul-verbal cu privire la contravenţie nr.MAI05940292 din 16.09.2023 prin prisma art. 442 şi 443 Cod contravenţional instanţa l-a găsit ca fiind întocmit cu respectarea prevederilor indicate, neexistând cazuri de nulitate absolută ce ar putea fi invocate din oficiu, instanța a constatat că forța probantă a actului atacat nu a fost înlăturată, el bucurându-se în continuare de prezumția de legalitate și temeinicie instituită de lege în favoarea sa.

În sensul indicat de instanța de fond, Colegiul penal ține să motiveze, că concluzia instanței de fond este prematură și eronată.

Sub aspectul legalității procesului-verbal, Colegiul penal constată că motivele de nulitate a actului atacat pot fi invocate atât de către părți, cât și de către instanță, din oficiu, pentru asigurarea respectării principiilor legalității și al dreptății, stabilite expres de art.5 și art.7 din Codul Contravențional RM.

Colegiul penal menționează prevederile art.443 al.5 CC RM, care indică inclusiv, că (5) Procesul-verbal se semnează pe fiecare pagină de agentul constatator, de persoană în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional şi de victimă cînd există.

Potrivit art.443 alin.(6) Cod contravenţional RM, faptul absenţei persoanei citate în mod legal pentru încheierea procesului-verbal cu privire la contravenţie **ori al refuzului acesteia de a semna procesul-verbal se consemnează în procesul-verbal şi se certifică prin semnătura a cel puţin un martor, indicându-se şi datele de identificare ale acestuia (numele, prenumele, adresa de domiciliu şi numărul de telefon).** În cazul imposibilităţii de identificare a unui martor, agentul constatator consemnează în procesul-verbal motivele obiective ale lipsei martorului şi documentează, prin orice mijloace tehnice disponibile (audio/video), refuzul persoanei de a semna procesul-verbal.

În art.445 alin.(1) din Codul contravențional, legiuitorul a prevăzut expres și exhaustiv temeiurile care atrag nulitatea absolută a procesului-verbal cu privire la contravenție, astfel încât, neconsemnarea în procesul-verbal cu privire la contravenţie a menţiunilor privind numele, prenumele şi funcţia agentului constatator, numele, prenumele, data (ziua, luna, anul) întocmirii procesului-verbal, seria şi numărul actului de identitate şi numărul de identificare personal (IDNP) sau datele de identificare din buletinul de identitate provizoriu ale făptuitorului care renunţă la numărul de identificare personal şi la evidenţa automatizată în Registrul de stat al populaţiei, iar în cazul persoanei juridice – lipsa denumirii şi a sediului acesteia, a circumstanţelor comiterii şi încadrării juridice a faptei contravenţionale săvîrşite şi a datei comiterii acesteia, a semnăturii agentului constatator sau a martorului asistent, în cazul refuzului contravenientului de a semna dacă procesul-verbal a fost întocmit în prezenţa unui martor, atrage nulitatea absolută a procesului-verbal.

Potrivit prevederilor art.445 al.2 CC RM se indică la fel, că celelalte încălcări ale art.443 sau ale altor norme imperative din prezentul cod pot să ducă la nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenţie doar în cazul în care acestea afectează în mod esenţial fondul cauzei.

Legea contravențională prevede redactarea procesului-verbal cu privire la contravenție, cu respectarea tuturor prescripțiilor legale de fond și de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice pentru care a fost întocmit.

Analizând procesul-verbal cu privire la contravenţie Colegiul constată că acesta nu cuprinde semnătura lui Gumeniuc Andrei, care să confirme că a luat cunoștință cu procesul-verbal cu privire la contravenţie și nici nu cuprinde semnătura martorului care să certifice faptul refuzului lui Gumeniuc Andrei de a semna procesul-verbal.

La fel, agentul constatator nu a consemnat în procesul-verbal motivele obiective ale lipsei martorului și nici nu a anexat careva probe (audio/video), care ar confirma refuzul contravenientului de a semna procesul-verbal.

Conform prevederilor art.443 alin. (3) Cod contravenţional, În cazul în care contravenientul sau victima nu cunoaşte limba procesului-verbal, **se asigură asistenţa unui interpret/traducător,** datele lui consemnîndu-se în procesul-verbal.

Potrivit art.379 alin.(2) Cod contravenţional, Persoana care nu posedă sau nu vorbeşte limba de stat are dreptul de a lua cunoştinţă de toate actele şi materialele dosarului şi de a vorbi în faţa autorităţii competentă să soluţioneze cauza contravenţională prin interpret.

Cu derogare de la cerinţele art.379 alin.(2), art.443 alin.(3) Cod contravenţional, după cum rezultă din procesul-verbal cu privire la contravenție din 16.09.2023, Gumeniuc Andrei, care este vorbitor de limbă rusă şi nu cunoaşte limba în care s-a întocmit procesul-verbal, nu a fost asistat de un interpret, care să-i asigure contravenientului traducerea conţinutului procesului-

verbal. Faptul dat se confirmă prin înscrisurile efectuate în limba rusă de către contravenientul Gumeniuc Andrei în procesul-verbal contravenţional, ultimul indicînd, că are nevoie de interpret, nefiindu-i asigurat astfel dreptul la interpret la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție și sancționarea contravențională.

Prin raportare la dispoziţiile legale menţionate, Colegiul reţine că în privinţa procesului-verbal cu privire la contravenţie sunt incidente cauzele de nulitate care afectează esențial fondul cauzei, privind lipsa semnăturii martorului, în cazul refuzului persoanei de a semna procesul-verbal cu privire la coontravenție, care nu pot fi înlăturate, precum și faptul că persoana atrasă la răspundere contravențională nu a fost asigurat cu interpret.

În consecință, aceste încălcări duc la nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție în privința lui Gumeniuc Andrei, deoarece afectează în mod esențial fondul cauzei contravenționale în baza căreia ultimul a fost sancționat, chestiuni asupra căror instanța de fond nu s-a expus motivat.

Prin urmare, Colegiul stabilește că procesul-verbal menționat nu întrunește condițiile specificate în art.443 al.6 Cod Contravenţional RM, element esenţial în prezenta cauză și din acest considerent, nu se impune analiza celorlalte motive de fapt invocate de către contestatorul Gumeniuc Andrei.

În conformitate cu art.461 Cod Contravenţional RM, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute de art.441 sau 445 alin.(1), instanţa încetează procesul contravenţional.

Potrivit prevederilor art.461 al.2 CC RM se indică la fel, că procesul contravenţional poate fi încetat şi în alte cazuri decât cele prevăzute la alin.(1) doar dacă se constată că lipsa unei menţiuni în procesul-verbal cu privire la contravenţie afectează în mod esenţial fondul cauzei şi aceasta nu poate fi înlăturată de către instanţa de judecată.

Ținând cont de cele menționate și având în vedere că procesul-verbal cu privire la contravenție în privinţa lui Gumeniuc Andrei a fost întocmit de către agentul constatator cu încălcarea prevederilor art.443 al.6 Cod Contravenţional RM, Colegiul penal a ajuns la concluzia de a casa hotărîrea instanței de fond, cu rejuderea cauzei și adoptarea unei hotărîri noi, prin care a admite contestația depusă de către Gumeniuc Andrei, cu declararea nulității procesului-verbal cu privire la contravenție din 16.09.2023, prin care Gumeniuc Andrei a fost recunoscut vinovat în temeiul art.228 alin.(1) și art.228 alin.(2) Cod Contravenţional RM şi supus sancţiunii în mărime de 18 unităţi convenţionale și 3 puncte de penalizare, cu încetarea procesului contravențional, în legătură cu nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție.

În rest, afirmațiile recurentului ce țin de nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție nr.MAI 05940293 nu pot fi soluționate de instanța de recurs, deoarece contestația împotriva procesului-verbal vizat nu a fost obiect de examinare în prezentul caz.

La fel, Colegiul penal respinge solicitarea recurentului privind recunoașterea cererii de recuzare a judecătorului Rodica Chistruga pe cazul dat ca întemeiată, deoarece la caz nu s-a constatat temei de recuzare a judecătorului din motivele invocate de Gumeniuc Andrei.

În temeiul art.461 al.2, art.473 al.1 p.2 lit.b Cod Contravenţional RM, Colegiul penal al Curții de Apel Bălți

D E C I D E:

Admite recursul declarat de către Gumeniuc Andrei împotriva hotărârii Judecătoriei Drochia sediul Central din 22.02.2024 în cauza contravenţională în privința lui Gumeniuc Andrei

în baza art.228 al.1, art.228 al.2 Cod Contravențional al RM, hotărâre care se casează total, cu pronunțarea unei hotărâri noi după cum urmează.

Se admite contestația depusă de Gumeniuc Andrei, cu încetarea procesului contravențional pornit în privința lui Gumeniuc Andrei în baza art.228 al.1, art.228 al.2 Cod Contravențional al RM, în legătură cu nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție nr.MAI05940292 din 16.09.2023.

Prezenta decizie este irevocabilă.

Preşedintele şedinţei, judecător Rotaru Ala

Judecător Burdeniuc Ruslana

Judecător Puşca Dumitru